

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/251/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414205353
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2015:8414205353.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovanému v 1. rade I., žalovanej v 2. rade Q. žalovanej v 3. rade G. zastúpenej Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners, s. r. o., so sídlom Poprad, Mnoheľova 830/15, IČO: 47 251 654, o zaplatenie 5 923,97 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. - 3. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni 5 135,65 eur spolu s 3 % úrokmi z omeškania od 1. 8. 2014 do zaplatenia v mesačných splátkach po 100 eur, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy najneskôr do 20. dňa v mesiaci pod následkom výhody splátok s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovaní v 1. - 3. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni na náhrade trov konania spoločne a nerozdielne 255,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd 11. 8. 2014 domáhala uloženia povinnosti žalovaným v 1. - 3. rade zaplatiť jej 5 923,97 eur spolu s 4,7 % úrokmi zo sumy 5 804,85 eur za dobu od 1. 8. 2014 do zaplatenia a 3 % úrokmi z omeškania zo sumy 5 849,05 eur za dobu od 1. 8. 2014 do zaplatenia tak, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Žalobu odôvodnila tvrdeniami, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 2773237 2 01 uzavrela so žalovanými v 1. a 2. rade 19. 6. 2006 zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. 2773237 7 03 a stavebnom úvere č. 2773237 2 01. Na základe tejto zmluvy žalovaným v 1. a 2. rade poskytla mimoriadny medziúver vo výške 9 958,18 eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa do pridelenia cieľovej sumy zaviazali splácať úroky z tohto mimoriadneho medziúveru vo výške 4,7 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 62,17 eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 49,79 eur. Po pridelení cieľovej sumy sa zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 87,13 eur.

Žalovaná v 3. rade ručením prevzala na seba povinnosť uspokojiť jej pohľadávku, ak ju neuspokoja žalovaní v 1. a 2. rade.

Žalovaní v 1. a 2. rade porušili zmluvné podmienky a stavebný úver prestali riadne a včas splácať. Listom z 15. 4. 2014 od úverovej zmluvy odstúpila a žalovaných v 1. a 2. rade vyzvala, aby v lehote 7 dní vrátili zostatok úveru. O odstúpení upovedomila aj žalovanú v 3. rade. Žalovaní v 1. a 2. rade jej peňažné prostriedky nevrátili.

Podľa úverovej zmluvy a všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení účinnosť odstúpenia od zmluvy nastáva dňom, kedy bolo odstúpenie doručené všetkým žalovaným. V prejednávanej veci účinnosť odstúpenia nastala 15. 5. 2014. Podľa čl. VII. bod 5 úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka a ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Podľa čl. VII bod 6 úverovej zmluvy odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia pohľadávky. Preto žalobou sa okrem zaplatenia istiny, ktorá ku dňu odstúpenia predstavuje 5 804,85 eur, domáha zaplatenia aj dohodnutých úrokov vo výške 4,7 % ročne z tejto istiny. K 31. 7. 2014 celková výška jej peňažnej pohľadávky predstavovala istinu 5 804,85 eur, nezaplatené úroky a poplatky za úver ku dňu odstúpenia od úverovej zmluvy vo výške 44,20 eur, z 4,7 % úrokov za úver od 16. 5. 2014 do 31. 7. 2014 vo výške 45,59 eur a 3 % úrokov z omeškania od 16. 5. 2014 do 31. 7. 2014 vo výške 29,33 eur.

Súd vo veci vydal 24. 10. 2014 platobný rozkaz č. k. 4Ro/241/2014 - 22, ktorým uložil žalovaným v 1. - 3. rade povinnosti v súlade so žalobnou žiadosťou. Proti tomuto platobnému rozkazu podali všetci žalovaní včas odpor.

Žalovaní v 1. a 2. rade v odpore uviedli, že pohľadávku žalobkyne neuhradili riadne a včas z dôvodu množstva ďalších pohľadávok, ktoré sa snažili splácať. Aby mohli pohľadávky splácať a zabezpečiť aj svoje minimálne životné potreby, žalovaný v 1. rade musel vycestovať do zahraničia (do Nemecka). Pohľadávky sa podľa svojich možností snažia splácať. Oboja sú nemajetní. Žalovaná v 2. rade je poberateľkou starobného dôchodku. V prípade právoplatnosti platobného rozkazu by súdny exekútor zablokoval účet žalovaného v 1. rade, platby ostatným veriteľom by sa zastavali, a úroky narastali. Požiadali o povolenie plnenia v splátkach s tým, že prípadné rozloženie splátok na 12 mesiacov po 487,42 eur je pre nich likvidačné.

Žalovaná v 3. rade odpor odôvodnila argumentáciou, že ručenie, ktorým bol zabezpečený hlavný záväzok, je absolútne neplatným právnym úkonom, nakoľko je v rozpore so zákonom, hlavne s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa.

Súd vec prejednal na pojednávaní konanom 3. 7. 2015 v neprítomnosti žalobkyne a žalovaných v 1. a 2. rade za splnenia podmienok upravených v ust. §101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobkyňa bola na pojednávanie riadne a včas predvolaná, svoju účasť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala. Žalovaní v 1. a 2. rade neúčasť ospravedlnili nedostatkom finančných prostriedkov na cestu z Nemecka, kde žijú. Zároveň oznámili, že súhlasia s tým, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti.

Zástupca žalovanej v 3. rade trval na zamietnutí žaloby vo vzťahu k tejto žalovanej. Argumentoval, že ručiteľský záväzok žalovanej v 3. rade nevznikol. Namietal argumentáciu žalobkyne, že inštitút ručenia v prejednávanej veci by sa mal riadiť Obchodným zákonníkom. Zo zmluvy o úvere takéto dojednanie strán v zmysle ust. § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka nevyplýva a žalovaná v 3. rade nie je podnikateľkou. Pre vznik ručenia podľa ust. § 546 Občianskeho zákonníka by musela existovať dohoda medzi veriteľom a ručiteľom. Takáto dohoda so všetkými jej podstatnými náležitosťami v prejednávanej veci nebola uzavretá. Preto ručiteľský záväzok žalovanej v 3. rade nevznikol.

Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledujúce skutočnosti:

Zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2773237 7 03 a stavebnom úvere č. 2773237 2 01 (ďalej zmluva o úvere) súd zistil, že dňa 12. 6. 2006 uzavrela žalobkyňa ako veriteľ so žalovanými v 1. a 2. rade ako spoludlžníkmi zmluvu, predmetom ktorej bol záväzok žalobkyne poskytnúť žalovaným v 1. a 2. rade na základe zmluvy o stavebnom sporení mimoriadny medziúver vo výške 300 000,- Sk (9 958,18 eur) s tým, že po pridelení cieľovej sumy podľa zmluvy o stavebnom sporení a dodržaní všetkých zmluvných podmienok a všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení sa tento mimoriadny medziúver zmení na stavebný úver vo výške 180 000,- Sk (5 794,90 eur). Žalovaní v 1. a 2. rade sa v zmluve zaviazali platiť do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení úroky z mimoriadneho medziúveru vo výške 7,49 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1 873,- Sk (62,17 eur), poukazovať pravidelne mesačne na účet zmluvy o stavebnom sporení 1 500,- Sk (49,79 eur), zaplatiť poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 3 500,- Sk (116,18 eur) a za vystavenie biankozmenky poplatok 500,- Sk (16,60 eur) s tým, že poplatky budú účtované tak, že celková výška úveru bude o tieto poplatky znížená, a platiť poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 360,- Sk

(11,95 eur) ročne splatný podľa platného Sadzobníka poplatkov. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní 1. a 2. rade zaviazali stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7 % ročne splácať v mesačných splátkach vo výške 2 625,- Sk (87,13 eur). Súčasťou zmluvy o úvere sú Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej všeobecné podmienky).

Z výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru predloženého žalobkyňou vyplýva, že na základe zmluvy o úvere boli žalovaným v 1. a 2. rade boli poskytnuté medziúverové prostriedky vo výške 9 958,18 eur, medziúver bol 31. 3. 2013 vyrovnaný nasporenou sumou vo výške 4 215,12 eur a stavebný úver bol poskytnutý vo výške 5 743,06 eur.

V konaní nebolo sporné, že žalovaní v 1. a 2. rade stavebný úver od decembra 2013 nesplácali v splátkach v dohodnutej výške a lehote splatnosti.

Z listiny označenej ako „Odstúpenie od zmluvy“ z 15. 4. 2014 vyplýva, že žalobkyňa v tejto listine adresovanej žalovaným v 1.a 2. rade prejavila vôľu od úverovej zmluvy odstúpiť s odôvodnením, že žalovaní 1. a 2. rade ani v dodatočnej lehote neuhradili zročné splátky úveru a boli v omeškaní s viac ako 2 splátkami. Zároveň žalovaných v 1. a 2. rade vyzvala na okamžité vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov v lehote 7 dní od doručenia listiny s tým, že dlžnú sumu k 15. 4. 2014 vyčíslila na 5 826,89 eur.

Z poštových doručeníek vyplýva, že toto odstúpenie žalobkyne od zmluvy o úvere z 15. 4. 2014 bolo žalovanému v 1. rade doručené 24. 4. 2014. Žalovaná v 2. rade písomnosť doručovanú jej prostredníctvom pošty na adresu H. v odbernej lehote nevyzdvihla.

Z výpisu z Registra obyvateľov Slovenskej republiky vyplýva, že žalovaná v 2. rade je na adrese H. prihlásená k trvalému pobytu od 29. 9. 2008 doposiaľ.

Z listiny označenej ako „Oznámenie o odstúpení“ z 15. 4. 2014 a poštovej doručenky ďalej vyplýva, že žalobkyňa týmto listom prejavila vôľu odstúpenie od zmluvy o úvere oznámiť žalovanej v 3. rade ako ručiteľke a upozorniť ju, že ak dlžníci celý dlh v stanovenej lehote neuhradia, pristúpi k vymáhaniu pohľadávky súdnou cestou a následne prostredníctvom exekútora aj voči nej. Žalovaná v 3. rade písomnosť doručovanú jej poštou na adresu K. na ktorej aj v súčasnosti býva, v odbernej lehote nevyzdvihla.

Na základe uvedených skutočností súd vyvodil o veci nasledujúce právne závery:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V prejednávanej veci súd považoval za nepochybne preukázané, že žalobkyňa ako veriteľ a žalovaní v 1. a 2. rade ako spoludlžníci 12. 6. 2006 uzavreli zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Súd nemal pochybnosti o tom, že úverová zmluva uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu zmluvných strán zakladá absolútny obchodno-záväzkový právny vzťah, nakoľko podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka patrí medzi tzv. absolútne obchody. Podľa vcelku ustálenej súdnej praxe však v prípade, ak účastníci úverovej zmluvy sú v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, a úverová zmluva má charakter typickej formulárovej zmluvy, kedy spotrebiteľ obsah zmluvných podmienok nemá možnosť ovplyvniť, na záväzkový právny vzťah založený aj zmluvou o úvere uzavretou podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka je potrebné prednostne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 14. 2. 2012, sp. zn. 6Co 81/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28. 4. 2014, sp. zn. 7Co 12/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 2. 12. 2014, sp. zn. 10Co/29/2014, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. 10. 2014, sp. zn. 21 Co 225/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 4. 2. 2015, sp. zn. 3Co 223/2014 a ďalšie).

Súd len dodáva, že definíciu spotrebiteľskej zmluvy a spotrebiteľa v čase uzavretia zmluvy o úvere v prejednávanej veci (12. 6. 2006) upravoval zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej zákon o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti.

Podľa § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Právna úprava zákona o spotrebiteľoch teda nevyučovala, aby charakter spotrebiteľskej zmluvy mohla mať i zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V prejednávanej veci neboli pochybnosti, že predmet plnenia sa týkal podnikateľskej činnosti žalobkyne, že žalovaní v 1. a 2. rade predmet plnenia použili na osobnú spotrebu ako fyzické osoby, a tiež že úverová zmluva spĺňa charakteristiku spotrebiteľskej zmluvy podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Obdobné formulárové zmluvy žalobkyňa uzatvárala v mnohých prípadoch, čo je súdu zrejmé z rozhodovacej činnosti. Aj v prejednávanej veci zmluva bola pre žalovaných ako spotrebiteľov vopred pripravená a nebol vytvorený priestor na dojednanie jej obsahu a zmien.

Právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka zakotvená novelou uskutočnenou zákonom č.150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. 4. 2004. Touto novelou bola do právneho poriadku Slovenskej republiky implementovaná smernica Rady č.93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čo je zrejmé z ust. § 879g Občianskeho zákonníka. Aj keď táto novela v ust. §52 ods. 1 za spotrebiteľské zmluvy označila iba odplatné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka a zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka, táto okolnosť ešte nevyučuje aplikáciu ustanovení § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka pri posudzovaní neprijateľných zmluvných podmienok aj v iných spotrebiteľských zmluvách, vrátane úverových zmlúv uzavretých podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník v čase uzavretia zmluvy o úvere v prejednávanej veci neobsahoval právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv a ani úpravu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Ustanovenie § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý je vo vzťahu k všeobecnej súkromnoprávnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku špeciálnym predpisom, pritom priamo ukladalo riešiť otázky neupravené Obchodným zákonníkom podľa predpisov občianskeho práva. Ak by súd pre nedostatok inej právnej úpravy neprijateľných podmienok pri úverových zmluvách neaplikoval na tieto zmluvy ust. §53 a §54 Občianskeho zákonníka, implementácia smernice Rady č. 93/13/EHS do nášho právneho poriadku by sa minula svojim účinkom.

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č.102/2014 Z. z. účinná od 1. 4. 2015 nakoniec túto otázku definitívne normatívne vyriešila, keď ust. §52 ods. 2 doplnila tak, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Hoci účinnosť tohto ustanovenia nastala až 1. 4. 2015, ustanovenie je potrebné vnímať ako výkladový status tak, že jeho cieľom bolo iba *expressis verbis* vyjadriť opodstatnenosť doposiaľ súdmi aplikovaného pravidla, že je plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva aplikovať na spotrebiteľskú zmluvu úpravu o občianskych právach nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok NS SR, sp. zn. 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/27/2012, 6Co 81/2012,6Co 2/2013 a pod.).

Pravidlo prednostného použitia Občianskeho zákonníka ustálené v aplikačnej praxi súdov odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v svojom najaktuálnejšom uznesení z 19. 6. 2013, sp. zn. I.ÚS 402/2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený Obchodným zákonníkom nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Podľa ust. §53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V prejednávanej veci žalobkyňa tvrdila, že listom z 15. 4. 2014 od zmluvy o úvere odstúpila s tým, že účinky odstúpenia nastali 15. 5. 2014. Poukazovala na dojednanie strán v čl. VII bod 5 a 6 zmluvy o úvere, podľa ktorých odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva, ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia pohľadávky.

Podľa § 48 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa §45 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka pri zrušenej zmluve je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa čl. XIX bod 2 písm. a) a bod 3 písm. c) všeobecných podmienok stavebná sporiteľňa je oprávnená zmluvu vypovedať alebo od nej odstúpiť, ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka.

Podľa čl. VII bod 1 zmluvy o úvere veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX Všeobecných podmienok.

Podľa čl. VII bod 6 zmluvy o úvere odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa čl. VII bod 10 zmluvy o úvere v prípade odstúpenia od tejto zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí v súlade s bodom 8 čl. VIII tejto zmluvy.

V prejednávanej veci súd prijal záver, že žalobkyňa od zmluvy o úvere účinne odstúpila z dôvodu, ktorý si účastníci ako jeden z dôvodov odstúpenia v zmluve o úvere dojednali. V konaní nebolo sporné, že žalovaní v 1. a 2. rade boli v omeškaní s viac než dvoma splátkami stavebného úveru. Splnenie podmienky stanovenej v citovanom ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, aby písomnosť sa ocitla vo sfére dispozície adresáta (Občiansky zákonník nepredpisuje doručenie zásielky do vlastných rúk), žalobkyňa v prípade odstúpenia od zmluvy o úvere poštovými doručenkami v konaní riadne preukázala.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinným odstúpením od úverovej zmluvy došlo k zrušeniu zmluvy o úvere od začiatku. Zrušili sa teda ustanovenia zmluvy o úvere upravujúce úrok za poskytnutie úveru, zmluvne dohodnuté úroky z omeškania a dohodnuté poplatky. Zo zrušenej zmluvy žalobkyni vzniklo iba právo účastníkov zmluvy domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Zmluvné podmienky dojednané účastníkmi pre prípad odstúpenia od zmluvy v citovanom čl. VII bod 1, 6 a 10 zmluvy o úvere súd považoval za zmluvné podmienky dojednané v neprospech spotrebiteľa v zmysle cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatné. Súd na túto neplatnosť prihliadol z úradnej povinnosti. Zmluvné podmienky účinky odstúpenia od zmluvy upravujú odchyľne od základnej zásady upravenej v Občianskom zákonníku, podľa ktorej s odstúpením od zmluvy sa v zásade spája jej zrušenie a veriteľovi priznávajú aj v prípade odstúpenia právo požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, právo požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky a zúčtovať nezaplatené úroky a poplatky do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí. Základná zákonná úprava odstúpenia

od zmluvy v Občianskom zákonníku je pre žalovaných ako spotrebiteľov nepochybne výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa žalovaní ako spotrebiteľia nemohli vzdať.

Podľa výpisu z úverového účtu žalovaným v 1. a 2. rade na základe zrušenej zmluvy bol poskytnutý medziúver vo výške 9 958,18 eur. Súd zastáva názor, že skutočná výška medziúveru poskytnutého žalovaným v 1. a 2. rade predstavuje rozdiel medzi touto sumou a dohodnutým poplatkom za spracovanie medziúveru vo výške 116,80 eur a poplatkom za vystavenie biankozmenky vo výške 16,60 eur, tzn. sumu 9 824,78 eur (9 958,18 eur - 116,80 eur - 16,60 eur), nakoľko žalobkyňa tieto poplatky zúčtovala pri prvej výplate medziúveru. Sumu medziúveru tak znížila o tieto sumy. Z tejto sumy žalovaní žalobkyni vrátili nasporenou sumou 4 215,12 eur a nasledovnými splátkami stavebného úveru celkom 474 eur. Rozdiel vo výške 5 135,65 eur (9 824,78 eur - 4 215,12 eur - 474 eur) teda predstavuje bezdôvodné obohatenie vzniknuté na strane žalovaných.

Pokiaľ ide o poplatky dojednané v zmluve o úvere, súd aj tu poukazuje na súdna prax, ktorá vychádza z toho, že neprijateľnou je aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových zmluvách). Súd preto dojednania o poplatku za uzavretie zmluvy, za biankozmenku a za vedenie a správu účtu (za upomienky a pod.) v prejednávanej veci bez akýchkoľvek pochybností považoval za také zmluvné podmienky, ktoré vyjadrujú finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nebolo dodané a slúžilo len záujmom dodávateľa. Na túto súdnu prax reagoval aj zákonodarca v zákone č. 132/2013 Z. z., ktorým podľa dôvodovej správy vyslovene zakázal stavebnej sporiteľni požadovať od stavebných sporiteľoch, ktorí sú fyzickými osobami poplatky alebo akúkoľvek odplatu za vedenie alebo správu úveru alebo účtu, na ktorom je úver vedený a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu.

Súd tiež poukazuje aj na názorovú líniu všeobecných súdov v rámci EÚ v tomto smere, a to na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe z 3. 5. 2010, č. k. AZ 17 U 192/2010, ktoré sa venuje účtovaniu poplatkov, a ktoré konštatuje, že poplatky za spracovanie spotrebiteľského úveru sú neprijateľné. Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému dojednaniu o cene.

Súd povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 5 135,65 eur uložil všetkým žalovaným, a to v súlade so žiadosťou žalobkyne tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Súd neakceptoval argumentáciu zástupcu žalovanej v 3. rade o tom, že ručiteľský záväzok žalovanej v 3. rade v prejednávanej veci nevznikol.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka dohodu účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Súd prisvedčil zástupcovi žalovanej v 3. rade, že ručenie ako právny vzťah medzi ručiteľom a veriteľom vzniká zmluvou. Občiansky zákonník pre túto zmluvu však nepredpisuje žiadne formálne náležitosti. Písomnú formu obligatórne musí mať len písomné prehlásenie ručiteľa obsahujúce jeho záväzok uspokojiť konkrétnu pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí dlžník. Ručiteľ musí pritom učiniť toto prehlásenie voči veriteľovi, a je potrebné, aby veriteľ s prehlásením vyjadril súhlas. Súhlas veriteľ môže učiniť akoukoľvek formou, aj konkludentne. Súhlas dlžníka nie je treba a ručenie môže vzniknúť aj bez jeho vedomia.

V prejednávanej veci súd považoval za preukázané, že žalovaná v 3. rade písomne dňa 19. 6. 2006 prehlásila, že berie na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku zo zmluvy o úvere, ak ju neuspokojí dlžník. Toto písomné prehlásenie je súčasťou zmluvy o úvere (strana 7 zmluvy). Podpis žalovanej v 3. rade na prehlásení je riadne overený. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa s týmto prehlásením vyjadrila minimálne konkludentne svoj súhlas, o tom svedčí žalobkyňou predložený rovnopis úverovej zmluvy ako aj korešpondencia so žalovanou v priebehu trvania úverového vzťahu.

Súd vzhľadom na uvedené právne závery žalobu ohľadne istiny 788,32 eur (vrátane kapitalizovaných úrokov vo výške 4,7 % ročne od 16. 5. 2014 do 31. 7. 2014) a ohľadne 4,7 % úrokov zo sumy 5 804,85 eur od 1. 8. 2014 do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol.

Súd žalobu zamietol sčasti aj ohľadne úrokov z omeškania.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas plnenia nie je dohodnutý ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Za prvú výzvu žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia súd považoval doručenie odstúpenia od zmluvy o úvere žalovaným. Preto pokiaľ žalobkyňa sa v konaní domáha zaplatenia úrokov z omeškania počnúc dňom 1. 8. 2014, súd žalovaných zaviazal na zaplatenie úrokov z omeškania v požadovanej výške, ktorá neodporuje predpisom občianskeho práva, od tejto doby do zaplatenia, avšak nie z požadovanej sumy 5 849,50 eur, ale z priznanej sumy 5 135,65 eur. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Podľa ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V prejednávanej veci žalovaní v 1.a 2. rade požiadali o povolenie plnenia v splátkach. Súd ich žiadosti vyhovel, pričom vychádzal zo zistení, že žalovaný v 1. rade pracuje v Nemecku, a jeho čistý príjem v júli 2014 bol 998, 96 eur, v auguste 2014 1 289,86 eur a v októbri 2014 853,77 eur, čo sa pohybuje na hranici minimálnej mzdy. Žalovaná v 2.rade je starobnou dôchodkyňou. Počnúc 1. 1. 2014 jej bol starobný dôchodok zvýšený na sumu 360 eur mesačne. Obaja žijú v Nemecku a sú nemajetní. Súd splátky vo výške po 100 eur mesačne považoval za primerané pomerom žalovaných ako aj priznanej výške pohľadávky.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku(zásada úspechu). Pomer úspechu žalobkyne a žalovaných v 1.-3. rade (berúc do úvahy iba istinu vrátane kapitalizovaných úrokov) predstavuje 86 % a 14 %. Preto po odpočítaní neúspechu žalobkyne prislúcha náhrada trov zodpovedajúca 72 % trov účelne vynaložených na uplatnenie práva. Žalobkyňa si v konaní uplatnila iba nárok na náhradu súdneho poplatku zaplateného za žalobu vo výške 355 eur. Preto súd žalovaným v 1. - 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobkyne náhradu súdneho poplatku vo výške 255,50 eur (72 % z 355 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.